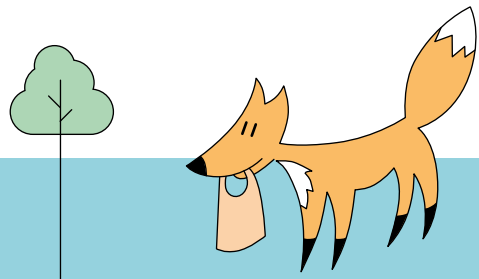
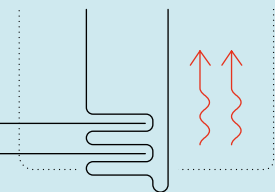
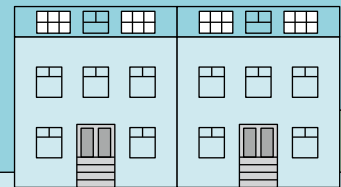
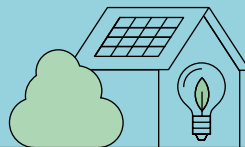
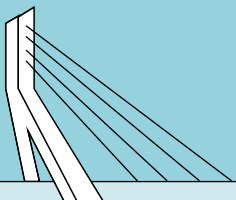
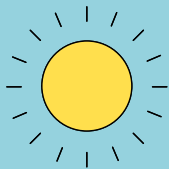

Energie in en met de wijk.

Beter voor BoTu en beter voor het milieu.

...Dat willen we voor elkaar krijgen met de overgang naar duurzame energie in onze wijk: de energietransitie. In die transitie kunnen we samen energie besparen, of zorgen voor een opleiding en werk. En we maken de wijk groener of verwarmen onze huizen zonder aardgas. Om te zorgen dat dat lukt, gaan we samenwerken. Wie zijn die wij? Dat is iedereen die betrokken is bij Bospolder Tussendijken: de bewoners, initiatieven en ondernemers, de gemeente, de woningcorporatie en het energiebedrijf. We gaan het samen uitproberen en samen leren. We zijn met elkaar verantwoordelijk. Daarvoor moeten we allemaal open en eerlijk naar elkaar zijn en vertrouwen in elkaar krijgen. Dat kost tijd en is soms ingewikkeld, maar we zijn ervan overtuigd dat we elkaar kunnen helpen om er allemaal beter in te worden.

Een groep betrokken mensen en partijen bij de energietransitie heeft de volgende **vragen** beantwoord:

- Welke **waarden** delen we, wat vinden we belangrijk?
- Hoe werken we **slim samen**?
- En met welke **projecten** kunnen we nu al aan de slag?

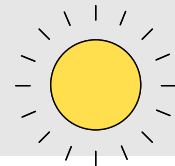
In deze **samenwerkingsovereenkomst** spreken we af hoe we de komende jaren samenwerken. Met zijn allen willen we de overgang naar duurzame energie steeds makkelijker en betaalbaar maken voor alle bewoners van Bospolder Tussendijken.

WAARDEN zeggen iets over de dingen die je belangrijk vindt in de samenwerking. Wat is belangrijk in de samenwerking?

- We werken op basis van **gelijkwaardigheid**. Dit betekent: bij alles wat we doen, hebben we oog voor de ander en luisteren we naar elkaar. We werken echt samen.
- Bewoners hebben **zeggenschap, eigenaarschap** en kunnen meepraten. Iedereen heeft zo verantwoordelijkheid in de energietransitie. Ideeën en meningen van bewoners zijn net zo belangrijk als die van organisaties. Ieders bijdrage is een onderdeel van de oplossing.
- Alle informatie en **communicatie** is **helder** en duidelijk, neutraal en voor iedereen te begrijpen. Als het even kan, bespreken we vooraf wat we bekendmaken.
- We zijn open en **transparant** over de voor- en nadelen en de kosten en opbrengsten van de verschillende maatregelen. Dat betekent dat we eerlijk zijn tegen elkaar, ook als we iets (nog) niet kunnen delen.
- We doen ons best om de **diversiteit** en **inclusiviteit** te vergroten (verschillende doelgroepen, groot en klein, goed en minder goed georganiseerd) bij het bedenken, besluiten en uitvoeren.
- We zijn **creatief** en gebruiken onderzoek om vernieuwende plannen te maken die passen bij onze wijk. Soms proberen we uit of iets werkt, voordat we er een besluit over nemen.
- Mensen die meedoen in projecten zijn **makkelijk bereikbaar** voor iedereen: we delen onze namen en nummers.

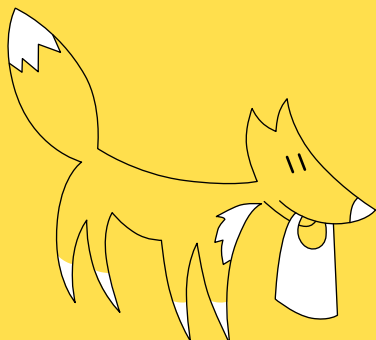
DOELEN zijn de resultaten die je samen wilt bereiken. Hoe zorgen we voor een soepele overgang naar duurzame energie die ook iets oplevert voor bewoners van BoTu?

- We werken samen aan de overgang naar duurzame energie. Daarbij kijken we ook naar de **meekeepkansen**: de extra dingen die we in de wijk kunnen verbeteren tegelijk met de energietransitie. Denk bijvoorbeeld aan kansen voor een opleiding of werk (wijkontwikkeling en wijkwerk), zorg, taal, armoede (minder schulden), gezelligheid en zorg voor elkaar. En bijvoorbeeld ook kansen voor verbetering en vergroening van de straten na werkzaamheden.
- We werken aan **betalbare en betrouwbare energie** voor bewoners van BoTu. Daarmee willen we voorkomen dat de nieuwe energie te duur is, waardoor mensen het niet kunnen betalen of in de schulden komen.
- We doen dingen die zoveel mogelijk **CO₂ besparen**, en die haalbaar en betaalbaar zijn.
- Organisaties die maatregelen nemen (zoals de gemeente, de corporatie of de energieleverancier), **betrekken bewoners en organisaties in de wijk**. Daarvoor gebruiken ze zoveel mogelijk initiatieven en mensen die in BoTu al bezig zijn met duurzaamheid of dat graag zouden willen. We zorgen voor een goede **relatie** met alle betrokkenen.
- Alle mensen en partijen die te maken hebben met de energietransitie, kunnen hun mening geven bij **besluiten over de transitie**. Waar mogelijk gaan we samen over de kosten overleggen.

SAMENWERKING

is belangrijk voor de overgang naar duurzame energie. Wat spreken we daarover af?

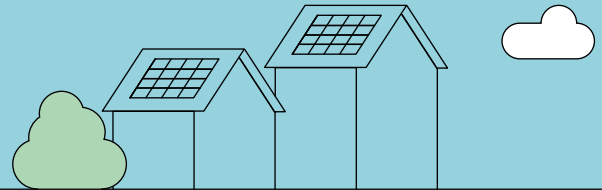
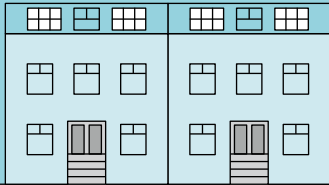
- Bedrijven, organisaties en bewonersinitiatieven, groot of klein, **zoeken elkaar op**. Zo kunnen zij elkaars netwerk, talent en momenten gebruiken. Alle partijen krijgen een passende plek aan **tafel**.
- We hebben aandacht voor de **verschillen in snelheid** bij verschillende partijen. Sommige mensen of organisaties gaan sneller dan andere. We passen waar mogelijk ons tempo aan.
- We blijven samen onderzoeken en uitproberen hoe iedereen in de wijk kan (blijven) meedoen. Daarvoor moeten we **dezelfde taal** spreken. Zo begrijpen we elkaar goed.
- Ook op momenten dat we het oneens zijn met elkaar, blijven we **samenwerken**. We zoeken elkaar op, ook dan.
- De samenwerking blijft **inclusief**. Dat betekent dat nieuwe partijen altijd mee kunnen doen.
- Op een positieve manier spreken we elkaar aan op de gezamenlijke doelen en waarden. In een **goed gesprek** kunnen we leren van ervaringen en meningen van anderen.
- Bij het samenwerken in projecten werken we aan het **resultaat** van onze doelen. We bieden daarbij ruimte voor ieders inbreng naar mogelijkheden.

HOE GAAN WE DIT ORGANISEREN?

Samen houden wij in de gaten of iedereen zich aan de afspraken houdt. Daarvoor komen wij tenminste 3 keer per jaar bij elkaar. Dat zijn leuke en inspirerende momenten, waarbij we ook projecten en mensen extra aandacht geven. Zo kunnen we:

- Elkaar, en ook elkaars **(net)werk**, beter leren kennen.
- De **projecten** die bezig zijn in de gaten houden, zorgen dat ze goed doorlopen en ook: dat ze blijven kloppen met wat we in de SOK afspreken. Ook kunnen we nieuwe projecten opstarten.
- **Ketens** maken: dan koppelen we acties en projecten aan ontwikkelingen in de wijk en aan elkaar.

Het gesprek over de afspraken voeren we aan de hand van de gedeelde waarden en doelen die we eerder hebben afgesproken. We laten in de projecten zien dat we ons aan die waarden en doelen houden. Dat laten we zien we door indicatoren op te stellen.

Energiewijk BoTu is het maandelijks overleg van betrokken partijen en initiatieven die bezig zijn met de energietransitie in de wijk. Samen organiseren zij de bijeenkomsten. Zij zorgen ook dat we goede gesprekken kunnen voeren over de afspraken. Energiewijk BoTu maakt ook een participatieve energiebegroting, waarover we samen overleggen. In 2021 is er €50.000,- vanuit BoTu2028 en €50.000,- vanuit Aardgasvrij beschikbaar.

Bij het overleg is iedereen die ermee te maken heeft welkom. Vanuit het Energienetwerk in BoTu kiezen we een aantal mensen die dit proces regelen. Elk jaar beoordelen we het proces, de doelen en de resultaten. Samen blijven we openstaan voor nieuwe

initiatieven en nieuwe mensen die ook mee willen doen.

In deze samenwerking laten we zien wat “**energie- en wijk-democratie**” betekent in onze wijk op dit thema. We sluiten aan bij Veerkrachtig BoTu2028. Ook deze samenwerking duurt daarom in elk geval tot 2028.

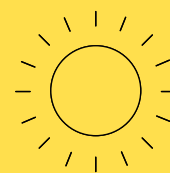
We willen resultaten zien in de wijk. Dat doen we door te werken aan concrete projecten. Er zijn al veel mooie initiatieven bezig, en we willen graag dat dit er meer worden. Bij elk project maken we aan het begin met elkaar een plan, daar staat in wat we met elkaar gaan doen en wie de contactpersoon is namens het project.

We blijven leren en groeien. Daarom verbeteren we onze werkwijze door wat we leren van elkaar. Ook de projecten waaraan we werken blijven groeien. Om te laten zien hoe dat samenwerken op de doelen en waarden in de praktijk gaat, zijn er 5 projecten die we nu al een stap verder hebben gebracht. Maar er is altijd ruimte voor spontane goede ideeën en elk jaar beginnen we samen een nieuwe reeks projecten en initiatieven. Die projecten nemen we op in het werkboek (de ‘klapper’).

1. **Sociaal incasseren.** Betrokkenen werken samen aan sociaal incasseren. Met elkaar spreken we af dat we aandacht hebben voor de persoon achter de schulden. Dus niet alleen voor de schulden zelf. Zo proberen we om energiearmoede tegen te gaan en het aantal mensen met een schuld te verminderen.
2. **Duurzame buurthuis kamers.** We willen dat buurthuis kamers in Bospolder-Tussendijken duurzaam kunnen worden en activiteiten kunnen plannen. Mensen kunnen hier kennis maken met duurzaam leven en duurzame technieken. Zo raken ze door de verschillende initiatieven vertrouwd met de overgang naar duurzame energie (de energietransitie). We vergroten zo het eigenaarschap van de mensen.

3. **€ én CO₂ -voordeel stapelen.** Alle betrokkenen ondersteunen projecten die CO₂- én euro-voordeel voor bewoners uit Bospolder Tussendijken opleveren. Mensen kunnen worden opgeleid tot milieu/ energiecoaches. Samen zorgen we dan voor informatie over de energietransitie en voorlichting over energiebesparing. Zo komen er kansen op werk en opleiding. We zorgen zo dat de CO₂-uitstoot verlaagd wordt en dat het geld in de wijk, ook in de wijk blijft.
4. **Inzet van sociale teams.** Er is contact met bewoners als er werkzaamheden van de gebiedsaanpak zijn. Dit is een kans om nog meer contact te krijgen met nog meer bewoners. We ontdekken dan welke talenten en vaardigheden er in de wijk zijn, zodat we die zo goed mogelijk kunnen gebruiken. We komen erachter waar mensen behoefte aan hebben. Door het contact zien we ook welke mensen er hulp nodig hebben.
5. **Social return on investment.** We willen werken aan de ‘Social Return On Investment’: zorgen voor werkgelegenheid en opleidingsmogelijkheden voor de wijk bij alles wat partijen doen in de wijk. Bijvoorbeeld bij het werk dat de woningcorporatie, gemeente, bedrijven in de wijk uitvoeren of laten uitvoeren. Aanbieders van werk en opleiding in de wijk, moeten zo makkelijk mogelijk kunnen aanhaken.

Deze overeenkomst is het officiële **startpunt** van onze samenwerking. Maar zeker niet het eindpunt. Ieder jaar denken, doen en leren we en stellen we deze overeenkomst waar nodig bij. In de tweede helft van 2021 hebben ongeveer 50 mensen regelmatig samengewerkt aan de doelen, waarden en de projecten.

JA, IK DOE MEE!

Ik onderschrijf deze manier van samenwerken: de doelen, waarden en de eerste concrete projecten.

PS! JOUW PERSOONLIJKE SAMENWERKINGSNOOT

In jouw PS laat je weten waarom jij je handtekening zet en wat je daarmee wilt zeggen.

Uit je hart! Waarom teken jij de samenwerkingsovereenkomst? Wat wil je de andere ondertekenaars laten weten? De hulpvragen helpen je op weg om daar een beeld bij te krijgen.

In jouw PS vertel je dan (kort) bijvoorbeeld iets over:

- Waar helpt de SOK jou (of jouw organisatie) bij?
- Waar wil jij aan meewerken, welke doelen wil je bereiken?
- Met welke 'pet' op onderteken je?
- Waar heb je zin in de samenwerking?
- En misschien ook wel: waar zie je tegenop?
- Waar kunnen we jou aan 'houden'?
- En wat heb je te bieden (en wat niet!)?
- Wat vind jij belangrijk in de samenwerking?
Waar ga jij dan op letten?
- Of gewoon: waar heb je lol in en waar kunnen we je altijd voor bellen?

Met een paar van de antwoorden op deze vragen kun je vast wel iets opschrijven! Je PS hoeft niet meer dan een paar zinnen te zijn.

Stuur hem in via: www.bit.ly/psbijdesok

